

Izhaja dvakrat
na teden.Velja za celo
leto \$3.00Published semy
weekly.Subscription
\$3.00
yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"

1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98,
Chicago, Ill.ZA RESNICO
IN PRAVICO.

ŠTEV. 4.

CHICAGO, ILL., PETEK, 14. JANUARJA, 1921.

LETO VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

POLITIČNI PREGLED.

SOCIJALIST O RAZMERAH NA RUSKEM.

Sedaj je slabše, kot je bilo pod carjevo vlado.

"Komunizem v Rusiji ni prav nič drugega kakor roparski sistem, ker ljudi zapira, preganja in usmrčuje brez vsakega procesa. Rusija nima vlade. Tamkaj je zdaj slabša samovlada kakor je bila pod carjem. Pod carsko vlado sem živel 25 let, zato lahko primerjam."

Tako se je izjavil te dni gospod Schwarz, ameriški socialista iz San Francisco, ki je prišel pred kratkem na prosto iz štirimesečnega vjetništva iz sovjetskih zaporov v Moskvi.

Junija mesca preteklega leta se je podal s svojo ženo, ki je že 20 let znana po Ameriki kot socialistična agitatorica, v Rusijo na drugi kongres tretje internacionale.

Dne 6. avgusta so oba vrgli v ječo, ker nista hotela izjaviti, da se strinjata z razmerami v Rusiji. Izpustili so ju šele 3. dec., potem ko je začela gospa Schwarz stavkati s temi, da ni hotela jemati hrane ter je sporočila Leninu. Trotzkyju in Čičerinu, da raje razglasi svojo smrt med delavskimi sloji, kakor da bi še nadalje prenašala postopanje boljševikov, o katerih je mislila predno je prišla na Rusko, da v resnici zastopajo pravico.

Gospa Schwarz je umrla 20. dec. v Revalu vsled zapora in gladi, ki ga je bila prestala. Njen soproj se je moral sam vrniti v Ameriko. Podal nam je tako sliko ruskih razmerah, da niso proti nji vsa poročila italijanskih, angleških in nemških delegatov o tretji internacionali nič.

TA JE KORENITO OZDRAVLJEN.

"Ko sem na svojem potu v Rusijo prišel v Berlin, sem obiskal vdo vo dr. Karla Liebknechta, da bi ji izrazil svoje sočutje zaradi smrti njenega moža, ki o njem trdi, da ga je umoril Noske. Zdej jo bom zopet obiskal ter ji povedal, da so komunistični voditelji v Rusiji usmrtili mojo ženo. In vračam se nazaj v Ameriko, da bom delavskemu ljudstvu povedal resnico o sovjetskih vladah, ki sem prej z njimi simpatiziral ter jih na govorniškem odru zagovarjal od New Yorka do San Franciscoa."

Schwarz je poslal v Rusijo izvrševalni komisar socialistične stranke Oto Brandstetter, ker govori ruski in pozna deželo, da bi tamkaj natančno preiskal sedanje razmere. Predno so ga zaprli je prepotoval s svojo ženo 14 governementov.

Ali ste slišali, Konda in tovariši? Vaš sodrug je že korenito ozdravljen! O, ko bi hoteli drugi poslati katerega izmed vas na Rusko, da bi "proučeval" tamkajšnje razmere in se na lastne oči prepričal, kam vodi socializem in komunizem! Edino to bi vas ozdravilo, kakor je ozdravilo Schwarza. —

SPRAVLJEN S POTI.

Gospod Schwarz pripoveduje: — "Ko je boljševiški minister Guhkov slišal, da nameravam pred delavci prodavati o razmerah v Rusiji, je naročil, naj pridem k njem in mi je obljubil, da mi bo preškrbel od Čičerina denarja, če odpotujem. Dal mi je 500 angleških funtov in je izrazil svoje sožalje, da so tako grdo ravnali z menoj. "To je bila strahna zmota", je rekel.

RESNOST AMERIŠKE SITUACIJE.

Da je naše gospodarsko vprašanje v kritičnem stanju, je posebno lep dokaz Hardingova odredba, da ne bo imel nobenih posebnih inauguracijskih slovesnosti 4. marca, ko nastopi svojo službo, temveč, da se bo vsa ceremonija izvršila popolnoma mirno in tiho. Izvoljeni predsednik navaja kot vzrok temu presenečenju varčevanje, češ, varčevati je treba v tako resnih časih, v kakršnih smo pravkar. To je seveda samo izgovor na zunaj. V resnici je pa vzrok v tem, ker je Harding sam v skrbeh za prihodnost. Ko je bil sprejet v prostozidarsko ložo, so pisali časniki, da se je videlo na njej, kako zelo je razburjen. Amerika bo tepeva z lastnim orožjem. Naš dolar je v primeri z Evropskim denarjem tako visok, da je nemo goča vsaka kupčija s tujino. Evropski narod si vedno bolj in bolj urejuje svoje tovarne, ker jim je veliko ceneje doma izdelovati, kar potrebujejo, kakor za tako drag denar kupovati tukaj v Ameriki. Za zavitek vžigalic, ki nas stane 5c, bi morali v Evropi dati več kot pet kron. Na tisoče delavskih rok pa doma postava brez dela. Kdo bo tako neumen, da bo naročil tako drago v tujini. Zato ni čuda, če so evropske tvrdke naenkrat začele odpovedovati svoja naročila tukaj v Ameriki. Uredili so novo carinsko naredbo. Če bo kaj pomagalo? — Imejmo najboljše upanje, da bodo bogatini spoznali resnost situacije preje, predno jih bo kak nemir izmodril. To je gotovo, da bodo morali del svojih prevelikih dobičkov oddati, da si bodo rešili svoje imetje. Veseli nas, ko čitamo poročila, da so nekatere tovarne že začele nazaj sprejemati delavce. Kakor se kaže, bodo nekoliko tednov še negotove razmere. Vendar pa se začne z marcem zopet delati s polno paro. Te razmere so pa gotovo velike važnosti za nas delavce, ker kapitalisti prihajajo do spoznanja, da treba socialne reforme, katero sicer odlašajo, ne bodo je pa odložili. Vsak človek ima pač enake božje pravice do življenja.

Plačilo tega sveta.

Na Dunaju hodi obedovat v vojno ljudsko kuhinjo v Hietzingu tudi bivši armadni poveljnik ekscelencen gen. pehote Böhm-Ermolli. Skromna penzija ne pripušča drugačnih obedov. Eden izmed njegovih gg. polkovnikov je sluga na borzi, v X. okraju pa se uči prileten podpolkovnik mizarstva in je mož prav zadovoljen. — Iz Avstralije poročajo, da se tam bivšim vojakom in za vojsko zaslužnim možem godi bolje. Tako n. pr. so podarili častilci iz Anglije in Avstralije avstralskemu podpredsedniku Hugesu v priznanje zaslug za vojsko in mirovno konferenco — šek za 25.000 funtov šterlingov.

Podobna usoda je zadela nekdanjega najbogatejšega moža v Rusiji: kneza Demodova San Donato, čegar premoženje je bilo večje nego ruskega carja. Knez živi s svojimi otroci v Revalu v največji revščini in je prosil Čehe, naj povedo dr. Kramaru, da mu pošlje nekaj 10.000 rubljev, ki mu gredo. Kaj si bo mož pomagal danes s to vsoto?

Amerika je zmanjšala z svoje čete ob Reny od 15.000 na 8000 mož. Nemci so tega veselili, ker bodo dnevno prihranili okoli 30.000 dolarjev. Francozi pa se boje, da bo vsled tega rensko ozemlje pripadalo k Nemčiji predno bo pol leta.

BOLJŠEVIŠKA VSTAJA V JUGOSLAVIJI.

Zelo smo se začudili, kako je bilo mogoče, da je vrednost jugoslovanskih kron zadnje tedne tako padla, dasi smo dobili tako ugodno sporočilo iz Prage, da je dovoljena avtonomija posameznim narodnim skupinam. Bili smo namreč prepričani, da bo jugos. valuta takoj visoko poskočila. Danes smo pa dobili sporočilo, ki pravi:

"V Jugoslaviji se je že dalje časa skrivaj, pa tudi neskrivaj, pripravljala boljševiška zarota. Name ravali so za novo leto proglasiti s pomočjo D'Annunzijevo, boljševiško vstajo. Princa regenta bi bili zaprli, Vesniča, Jovanoviča, Draškoviča pa umorili in se polastili vlade v Beogradu. Istočasno kakor bi se to zgodilo v Beogradu, bi bili boljševiki, oziroma komunisti v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in po drugih mestih storili isto. V eni noči bi bili pobili vse voditelje, se polastili vlade in razglasili komunističko vlado. Bila je v resnici velika nevarnost, da bi se jim bil posrečil ta načrt, kajti z njimi so bili vsi takozvani verižniki, to je vsi bogatini, ki so do sedaj že izsesavali z visokimi cenami ubogo ljudstvo. Ti krvosesi niso bili zadovoljni s temi velikanskimi dobički in so zato nameravali v zmešnjavi polastiti se vseh državnih in osebnih blagajn in potem hitro izginiti iz dežele. Toda vlada je o pravem času spoznala celo nevarnost in o pravem času se nastopila in preprečila te peklenske načrte. Vse tojce, največ ruske žide, ki so agitirali za komunizem, je takoj izgnala iz dežele. Več kakor sto najglavnejših voditeljev pa pozaprla. Pravkar je bil tudi časnikarski štrajk, zato ni bilo mogoče dobiti jasnějšíh poročil o celi vstaji."

Sedaj je po poročilu zopet vse mirno v Jugoslaviji.

DA BI OMEJILI OBOROŽEVANJE.

Washington, D. C., 4. jan. — V senatu si razni senatorji prizadevajo na vse načine, da bi vplivali na Združene države, kakor tudi na ostale svetovne velesile, da bi omejile svoje oboroževanje na suhem in na morju.

V ta namen je bilo predloženih že več resolucij in vsi upajo, da akcija ne bo ostala brez uspeha.

Senator Borah zahteva v svoji resoluciji, naj se skličejo na skupno konferenco Anglija, Japonska in Združene države. Sporazumno s temi velesilami naj bi se začelo razoroževanje na morju.

ALI NAJ SE NASELJENIŠTVO OMEJI.

Te dni je govoril v Chicago komisar iz Ellis Islanda o naseljeništvu. Med drugim je rekel, da sta dva ekstrema pravkar pri delu glede tega vprašanja. En ekstrem hoče, da naj se izseljenišтво kar popolnoma prepove za krajša ali daljšo dobo, drugi ekstrem pa zahteva, naj se popolnoma nič na ukrene glede tega, temveč naj se odpro vrata na stečaj vsem, ki hočejo priti iz Evrope. Oba ta dva ekstrema sta napačna.

Nes pametno je popolnoma prepovedati naseljenišstvo, ker Amerika naseljenec rabi. Amerikanci niso za težko delo in ga tudi nočejo. Kdo ga bo delal, ako ne bo naseljenec? Enako farmar potrebuje delavcev. Res je, da naseljenec ne gredo na farme, temveč se potaknejo po mestih, kjer so tovarne in rudniki. Tu je pa že itak vse preobljudo. Nasprotno pa tudi ni prav, če se vsakemu dovoli priti sem, ki želi. Evropa je polna nemirnih duhov, ki nočejo poznati ne reda, ne postav, ne avtoritete. Ako se tem odpro vrata, je lahko mogoče, da zaneso ta duh tudi v Ameriko, ki je že od nekdaj bila dežela reda in discipline. In ravno ta red in disciplina jo je povzdignila na tako visoko kulturno stopinjo, pa tudi na tako visoko stopinjo blagostanja.

Zato komisar priporoča, naj bi se vsi naseljenec preiskali že v Evropi predno se ukrcajo v ladjo. S tem bi se jim prihranilo stroške pota. Literarcy test, to je postava, po kateri se ne sme pustiti v Ameriko naseljenec, ki ne zna čitati, pravi komisar, je velikanski humbug. Na ta način so zaprta vrata v Ameriko ravno onim naseljenecem, ki si jih Amerika želi.

AVSTRJA BO HARDINGU PO TOŽILA SVOJO BOL.

Nemška Avstrija je poslala v Ameriko svojega poslanika, da bi bodočemu predsedniku razjasnil, kako obupne razmere vladajo sedaj v Avstriji. Kakor poroča ameriški zastopnik na Dunaju, vlada nikakor ne more zadovoljiti uradnikov, ki zahtevajo večje plače. Zaloga življenja je popolnoma pošla.

Pod prave berače so prišli naši koroški Slovenci. —

KOLIKO JE BREZPOSELNIH.

Število brezposelnih je samo zadnji teden naraslo za 1.460.000, tako da je zdaj v Ameriki pet in pol milijona ljudi brez dela. Brž ko ne stojimo neposredno pred veliko krizo.

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

SVETI OČE IN SIROMAŠNI OTROCI.

Benedikt XV. je izdal posebno okrožnico, v kateri se zahvaljuje za vse številne darove, ki so se stekli v pomožni fond za revne otroke po Srednji Evropi. Hkrati pa priporoča nove zbirke, ki naj bi se priredile v isti namen dne 25. decembra, na god Nedolžnih otročičev. — Papež sam je zopet podaril v ta fond 100.000 lir.

KATOLIŠKE IN DRŽAVNE ŠOLE NA FRANCOSKEM.

List "Croix" poroča, da je v okrožju Maine in Loire 782 javnih (ateističnih) in le 508 prostih (priznatih katoliških) šol; vendar izkazujejo poslednje (katoliške) 4829 učencev več, nego državne šole. Dokaz, da je državna šola popolnoma odpovedala, ker je brezverska, in da imajo starši odločno voljo naklanjati svoji deci le katoliško odgojo. — Značilno je tudi, da vzdržuje država celo vrsto šol, ki nimajo sploh nič učencev, marveč samo učitelje. Te vzdržuje in plačuje, dočim za privatne katol. šole ne da niti vinarja.

JAVNA DISPUTACIJA.

Vodja monakovskih svobodomn-slecev, Amon, apostolat, poprej franciskan, je imel javno disputacijo s p. Heribertom Holzapfelom O. F. M. Ta je zahteval, naj mu navede vsaj en znanstveni stavek, ki bi bil v nasprotju s katoliškim naukom. Amon je v odgovoru priznal, da ne more ovreči niti enega izvajanja svojega bivšega učitelja P. Holzapfela in da ne ve nobenega stavka, ki bi bil v navskrižju s katoliškim naukom.

KATOLIŠKA CERKEV V ČEHOSLOVAŠKI.

Pravni položaj katoliške Cerkve v češkoslovaški republiki je poučen. Odpadniki in brezverski socialisti so se polastili že več cerkva in župnišč, večinoma z nasiljem in vlomom ter izgonom duhovnika. A nihče teh ropov še ni kaznoval. Nekaj slučajev že pol leta vladni organi preiskujejo, a rešitve ni. Pritožbe duhovnikov in verskih občin pošiljajo uradi drug drugemu, vsak okrajni glavar zavzame drugačno stališče, le jasnega zakona proti roparjem se nobeden ne posluži. Nasprotno pošiljajo žandarje in oborožene Sokole k pregnanim duhovnikom, da jim odvzamejo uradne knjige, ki jih izroče nasilnim odpadnikom. — Kakšen bo konec, če bo to dalje trajalo?

NAJCENEJE IN NAJHITREJE

— pošiljamo denar v Jugoslavijo.

— po cenah istega dne,

— ko nam denar prinesete.

Današnje cene so:

300 kron	\$ 2.40
400 "	 3.20
500 "	 4.00
600 "	 4.80
700 "	 5.60
800 "	 6.35
900 "	 7.05
1000 "	 7.75
5000 "	 38.50
10000 "	 76.00

Vsa pisma naslavlajte na:

EDINOST,

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Prejeli smo knjige DRUŽBE SV. MOHORJA

za leto

1921.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj zglaš, dokler jih je še kaj v zalogi.

CENA \$2.20.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Senat in Kuba.

V Washintonu se je razširila vest, da je senatska zbornica poslala posebno preiskovalno komisijo na Kubo, ki naj bi preiskala in uredila tamkajšnje razmere.

Če bi se to zgodilo, bi se senatorji kajpada lahko obližnili okrog ust, vendar pa bi bilo to skrajno nespametno in nepotrebno, dokler se pri nas razne okoliščine toliko ne spremenijo, da bo zavlada drugačna pravica kot v Kubi.

Prezident je poslal generala Crowdera na Kubo. Ljudstvo ga je zelo lepo sprejelo. General Crowder je mož, ki je res popolnoma doma v razmerah na Kubi in prezident ne bi mogel izbrati boljšega za to poslanstvo, kakor je ravno general Crowder. On je mož, ki je v resnici sposoben, da bo razumel razmere, bojimo se le, da se bo preveč zadrževal za dom, kako bi poravnal in odstranil vse politične in finančne težkoče, ki mu jih bo gotovo prizadevala senatska komisija. Pričakujemo namreč, da mu bo na vseh koncih in krajih metala polena pod noge ter ga skušala ovirati pri njegovem opraviilu.

Če se njemu ta naloga ne bo posrečila, potem je čas, da poskusi senat storiti, kar more, ali pa drug izkušen mož, ki bi ga senat za to pooblastil.

General Crowder lahko natančno pouči senatsko zbornico o vsem, kar bo videl i slišal na Kubi, in na podlagi teh obsežnih, pravih in popolnoma zadostnih informacij si bo senatska zbornica prav lahko začrtala pot, kako naj postopa glede Kube.

Kolikor manj se bo zanašala Kuba na ameriško pomoč in kolikor manj smejo njeni politični voditelji računati s tem, da bo Amerika tako posredovala, kakor je ugodno za njihove načrte in ambicije, toliko boljše je to za Kubo in za nas.

Senatorji naj kar lepo ostanejo doma, zato pa naj dajo generalu Crowderju priliko, da bo mogel izvršiti svoje delo.

Japonska in oboroževanje.

Baron Hiyashi, japonski poslanik v Londonu je že izjavil, kaj misli japonska vlada o ameriški akciji, da bi se omejila oboroževanje treh velesil: Amerike, Angleske in Japonske. Pravi takole: "Japonska je z navdušenjem sprejela predlog, ki prihaja iz ameriških vladnih krogov, da bi se omejilo oboroževanje. V kljub temu pa Japonska ne sme prenehati graditi svojih boljših ladij in opustiti svojega mornariškega programa, ki naj bi se izvršil do l. 1927, kakor je to v načrtu. Obžalujem, da smatra svet Japonsko za pohlepno državo, ki hoče konkurirati z ostalimi svetovnimi velesilami, kar pa nikakor ni res, pač pa je res, da je ameriška mornarica najmanj trikrat tako velika kakor naša in to je, menim, zadosten vzrok, zakaj mora imeti Japonska večje brodogradilne." To, da mora Japonska tekmovali v oboroževanju z Združenimi državami, presega že vse njene moči, vse vires njenih dohodkov, vendar pa Japonska nikakor ne more pristati na to, da bi bila pripuščena milosti in nemilosti drugih držav.

Vsled tega je jasno, da mi ne moremo prenehati, oboroževati se, če Amerika sama tudi ne preneha, — s tem pa nočemo reči, da hočemo tekmovali z njo".

Torej, če mi Amerikanci nehamo oboroževati se, tedaj je tudi Japonska pripravljena, da nas bo posnemala.

To je taka obljuba, da glede nje nikakor ne moremo biti indiferentni. Najbolje bi bilo, da bi sprejeli, kar je predlagal senator Borah, ki je v svoji resoluciji zahteval, da je treba sklicati zastopnike vodilnih svetovnih velesil in na taki konferenci soglasno skleniti, kako naj bi se začelo z razoroževanjem. Gotovo je, da so na Ameriko uprte oči celega sveta. Dolžnost Amerike je tedaj, da začne z razoroževanjem ter da vodi ostali svet k spravi in zaželenemu miru.

Če sedanji kongres in sedanji predsednik ne bo storil nobenega koraka v to smer predno pride na predsedniški stol novoizvoljeni predsednik Harding, potem bo to ena prvih dolžnosti novega predsednika, da se brez odloga spravi na to akcijo, ki od nje vesoljni svet toliko pričakuje.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Rock Springs, Wyo. — Cenjeni g. urednik: — Zopet prihajam s svojim kratkim dopisom pred javnost. Predno poročam kaj drugega, moram seveda opisati delavske razmere. Dela se tukaj pri Central Coal Coke Co. od treh do pet dni v tednu. Ravno danes, ko to pišem, je tudi druga družba, po imenu Upe Coal Co., dala na znanje, da bodo v soboto vsi rudniki počivali. Služi se pa razmeroma zelo dobro. Kdor ima dober prostor, ta zasluži na dan od \$8.00 do \$12.00 in še več, na slabem prostoru pa seveda dosti manj. Jaz ne spadam ravno med tiste, ki delajo za tako visoke plače, temveč med tiste, ki služijo srednje. Tukaj imamo hudo zimo, pa do-

zdej še kaj malo snega, pač pa nas od vseh strani pozdravljajo mrzli vetrovi in nam naznanjajo tužne zimske čase, ki pri nas trajajo zelo dolgo. Iz Jugoslavije prihajajo semkaj kaj zale rožice, ki se precej hitro seznanjajo s tukajšnjimi fontni in sklepajo zakone. Povem samo en slučaj. Pred tremi tedni je prišlo semkaj iz Jugoslavije dekle po imenu Jožefa Suštar, in sedaj je že poročena. Kako se piše njen mož še ne vem, slišal sem pa, da je v dobrem položaju in da mora imeti precej premoženja. Da, zares je tako, da so tukaj tista dekleta, ki pridejo iz starega kraja, najbolj v časti. Pod okni, kjer stanujejo dekleta, ki so prišla iz starega kraja, pozno v noč krožijo avtomobili in se sprehajajo fantje. Dekleta lahko zbiraajo fante, kakoršne ho-

čejo imeti: velike, srednje ali pa male. Ko bi jaz spadal med večje, bi bil gotovo bolj srečen, tako pa sem zaenkrat še samec in še pečlar obenem. Kaj hočemo? — H koncu pozdravljam Vas in vse čitatelje "Edinosti". Poročevalec.

Ely, Minn. — Osemletni sinček Jakoba Varoga je bil dne 10. jan. tako nesrečno zadet od tovrnega avtomobila, da je bil na mestu mrtve. — Staršem naše sožalje.

Chicago, Ill. — Poročili so se v cerkvi Sv. Štefana: Mr. Joe Omerza z nevesto Frančiško Jarc. Pričista bila Mr. Leo Jurjevec in Mr. John Kočvar. — Mr. Jožef Omerza je doma iz Cerkelj na Dolenjskem in je ekspert Moving Picture operator. Poročila sta se v sredo 12. januarja. Ker je Mr. Omerza sorodnik našega organista, zaigral mu je ta poročilo koračnico. Bilo srečno! — Dalje sta se poročila Matija Zalik in Rozalija Tibout. Poroka je bila popolnoma pa običaju prekmurjskih Slovencev. Dolga vrsta družic in tovarišev je naredila lep utis. — Enako se je poročil splošno znani Mr. Štefan Jakšič, prekmurški saloon keeper z nevesto Marto Herman, ki je še le pred kratkem prišla iz Prekmurja v Ameriko. — Dalje sta se tudi poročila Mr. John Koroša z nevesto A. Turek doma iz Ljutomerskega okraja. — Vsem tem parom želimo obilno blagoslova iz nebes. — Preteklo nedeljo je bilo oznanjeno v cerkvi, da se bo ob sobotah samo v izrednih slučajih poročevalo. Ženini in neveste naj na to računajo.

Sveta Neža, bo naslov igre, ki se jo uče naše deklice višjih razredov in ki jo bodo priredile v soboto 29. januarja zvečer in v nedeljo večer 30. januarja. Zadržijo pri božičnici so se naši dečki tako lepo pokazali, da smo jih bili veseli. Sedaj bomo pa videli, kaj znajo naše deklice. — Upamo, da bodo dečke prekosile.

Veliko novih družin iz starega kraja in iz drugih krajev Amerike se je zadnje čase naselilo v Chicago okrog slovenske cerkve. Samo v naši šoli imamo 25 otrok, ki so pravkar prišli iz Jugoslavije. Veliko prekmurjskih Slovencev pa pričakuje svojih družin v kratkem od doma.

Drugo nedeljo po veliki noči, to je 10. aprila bo naša mladina zopet priredila velik Minstrel Show, kakor lani. Te dni se začno pripravljati. Tudi letos jih bo učil Mr. Stalcer.

Koline nam je poslal Mr. Drašler iz Waukegama, naš navdušen zastopnik in sotrudnik. — Mi se Mr. Drašlerju prav lepo zahvaljujemo za ta velikodušen dar. Opazili smo pa, da je Mr. Drašler izvrsten mesar. Tako so pa lepo dišale, da smo se bali, da bodo kar same sebe pojedle. — Enako nam je tudi Rev. J. Smoley zopet poslal cel zaboj north dakotskih zajcev. Tudi temu gospodu se iskreno zahvaljujemo!

Krasno diplomu častnega člana slovenske orlovske organizacije iz Ljubljane sta sprejela Mr. Grdina v Clevelandu in Rev. Kazimir Za-

krajšek v Chicago. Diploma Rev. Kazimirja Zakrajšeka je izložena v našem pisarniškem oknu, kjer to čikaški Slovenci lahko vidijo.

IZ DOLENJSKEGA.

Novo mesto, 13. dec. 1920.

Včeraj se je v Beogradu sestala dne 28. nov. izvoljena konstituta, ki bo postavljala temelj naši ujedinjeni državi SHS ali Jugoslaviji. Vaši ameriški listi nam večkrat odpirajo oči, ko pišejo o diplomatičnih napakah, ki so jih zagrešili naši zastopniki pri raznih ententinih komisijah in pogajanjih. Krivdo Vaši listi navadno pripisujejo Srbom. A nam se zdi, da izvira večina naših porazov iz neodkritosrčnega vedenja jugoslovanske demokracije, to je starih prejšnjih liberalcev. Borba se vedno suče med svetovnimi nazori na krščanstva in svobodomiseltva. In ta bo tudi merodajna v sedajni ustavotvorni skupščini. Ravno ko to pišem, so časniki prinesli vest, da je naš minister dr. Anton Korošec podal demisijo. Slovenska ljudska stranka je imela pod njegovim načelstvom v Ljubljani posvet, kako postopati v konstituenti. SLS ima jasno začrtan program glede avtonomije Slovenije in tega se misli držati. JDS, ki je bila poražena pri volitvah, pa je po svojem ministru dr. Kukovcu na svojih shodih pridiagala, da nam ni treba samostojne Slovenije, ampak kvečjemu kaka okrožja, kakor sta bila n. pr. pri zadnjih volitvah samo dva volilna okrožja na Kranjskem in Stajerskem. Ljudje božji, ali ste pozabili, kaj je slovensko ljudstvo od svoje probeje posebno od leta 1848 pa do zdaj zahtevalo, namreč zedinjeno Slovenijo? In zdaj, ko smo bili najbližje tej svoji zahtevi, smo pa najbolj oddaljeni. Kajti ob ujedinjenju 1. 1918 pač ni noben rodoljub sanjal, da bo Slovenija tako okrnjena, kakor je zdaj, ko je izgubila svoj starodavni Korotan in svojo solčno Primorsko. In zdaj naj se še preostalo razdeli na kaki dve okrožji, katerih eno naj se priklupi morda varaždinski županiji! Kaj takega ni pričakoval najhujši pesimist.

Ali bi ne bilo bolj diplomatiško: držati se načrta in dogovora, potrjevanja v manifestu regenta Aleksandra, in dati enakopravnim trem plemenom res pravo svobodo v upravnih celotah? Kakor poročajo, bo jugoslovanski klub, v katerem so poslanci SLS in HSS — torej poslanci slovenski in hrvaški, ki pripoznavajo gornji program na krščanskih načelih, strogo zahteval avtonomijo, pri kateri pa itak vsa plemena skupno dajo državi, kar ji gre. Na ta način bi potem lahko imeli veliko Slovenijo, veliko Hrvatsko in veliko Srbijo v enotni državi. Plemenska razlika se itak ne da zabrisati s kakim centralizmom. Le zgodovinski razvoj bi kedaj v bodočnosti mogel do tega pot kazati.

Ako Jugoslavija ne bo imela pred očmi krščanskih načel pravičnosti in medsebojne ljubezni, se ne bo zlepa konsolidirala. Če bi Srbi pozabili, da so se do petsto let vojskovali "za krst častni in slobodu zlatu", in bi se dali preslepiti od za-

padnoevropskega svobodomiseltva ter bi novoujedinjene brate hoteli prilagoditi framazonski Veliki Srbiji — bi v istini zgrešili svoj poklic in odbili še četrtega sobrata Bulgara na Balkanu.

Da bo jugoslovanski klub v Beogradu storil svojo dolžnost, smo prepričani. Naša dolžnost po Sloveniji je, podpirati ga in ljudstvo izobraževati v zgoraj omenjenem duhu. Zadržne volitve so nas prepričale, da so destruktivni elementi tam dobili največ glasov, kjer je krščanska organizacija pomankljiva. V tem oziru je na slabem novomeška okolica, pa tudi Belokrajina, kjer prej liberalizem ni uspel. Na prosvetnem polju nam manjka požrtvovalnih delavcev. Zato so tem bolj hvalevredni tisti, ki se trudijo. Vkljub nasprotovanju so v Šmihelu pri Novem mestu dne 12. dec. ustanovili Orla in Orlice. Predstava je bila vrlo uprizorjena, kar blagodejno upliva na ljudstvo.

Morda Vas bo zanimal nekdanji "čikaški" Etbin Kristan, ki je odnesel od tam milijonski sklad. In socialisti so ga izvolili za poslanca. Zdaj je v Beogradu. Ali bo za republiko ali za monarhijo, se še ne ve. Vsekako mu pa kaže, da posnema svojega brata — ekonomista Antona — milijonarja — in delavec bo rešen. —

GOVNAČEM OKROG DVOJNEGA "GLASU".

Saj poznate govnača, tistega temno-vijšnjega hrošča, ki ima svoja nebesa v vsakovrstnem blatu. Naše ljudstvo ga pozna pod nečednim imenom, ki se začne s črko d. Kakor je videti gotovi elementi okrog dvojnega "Glasu" zavidajo njegova bajno duhteča nebesa, drugače bi ne bili tako veseli, kadar jim je dana prilika z njim deliti delikatno košilo. S kakim volčjim gladom se spravijo na tisto, kar se je iz kakega farovža ali kloštra skidalo! S kakim apetitom razbrskavajo take odpadke kakor sestradane vrane v hudi zimi! Pač vedo, da za kaj takega ni vsak dan prilike, zato je treba takrat dobro izrabiti, kadar je. No ja. De gustibus non disputandum. Dober tek! Od takih ki producirajo časopise v podobne svrhe kaj boljšega ni pričakovati. Če bi mi spadali v tisto vrsto, kakor "glasovci", bi se nam drugače imenitno godilo, pa vsak dan, ne samo gotove čase. O, ko bi mi začeli razkopavati in razbrskavati blato liberalno svobodomiseltne družbe, bi vsak dan smrdelo do neba. Pa tako globoko se mi ne bomo ponizali. Samo eno vprašanje govnačem dvojnega "Glasu". Ali vam je znana tista svetopisemska zgodba, ko so farizeji pripeljali h Kristusu zakonolomno ženo in zahtevali, da mora biti po postavi kamenjana, na kar jim je Kristus dejal, naj tisti, ki je mej nji brez greha prvi vrže kamen njo. Pa si ni nihče upal tega storiti, ampak drug za drugim so se z dolgim nosom proč zmazali. So že vedeli zakaj. Ali ne veljajo tudi vam besede: Kdor izmeje vas je brez greha, naj prvi vrže kamen na — da se izrazim po vašem — zeganega grešnika. — Vemo, da vi nimate toliko poštenosti, kot so jo imeli farizeji, da bi se odstranili. Vemo pa tudi, da bi imeli nekatere več vzroka za to, kot oni. Veste kdor ima maslo na glavi ne hodi na solnce, če ima le še eno zrno soli na glavi. Ali razumete? Če ne bomo jasneje povedali.

HIŠA NA PRODAJ.

V Natingham, Cleveland, se prodaja nova mala hiša z štirimi sobami. Lepa prilika za žene spolh za male družine, ki jih veseli stanovati v svojem. Čist zrak v poletnem času tudi neka; velja, in tega je tukaj dosti. Več se izve v Natingham 125 Stop Shore Line Car. 19108 Kee-vonee Ave. Cena hiši je \$2500. Polovico takoj, ostalo pa pod ugodnimi pogoji. Odprto gotovo vsak večer od 6—7 ure.

Mi pošljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEJINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

ŠTRAJK PREMOGARJEV.

Trbovlje, 18. decembra. Včeraj opoldne so vsi delavci v rovih zapustili delo ter odšli na zborovanje, ki se je vršilo ob 2. uri popoldne. Na tem zborovanju je bil proglašen štrajk za celo premogovno ozemlje: Trbovlje, Zagorje, Hrastnik in Rajhenburg. Predvčerajšnjim je dospel iz Belgrada komunistični poslanec Koren, nakar se je vršil pšvet zaupnikov. Temu je sledil včerajšnji shod, ki je proglašil stavko. Delavci se niso več vrnili na delo. Štrajk je popoln. Dela se sicer še pri sesalkah, toda tudi to delo bo najbrže ustavljeno.

Mir se doslej ni nikjer kalil. Oblast je izdala stroge odredbe: vse gostilne so zaprte, hišna vrata morajo biti zaprta že ob 8. uri zvečer. Sinoči je došlo v Trbovlje vojaštvo ter ojačenja za orožnike.

Kakor se domneva, utegne stavka trajati kakih 10 dni. Komunisti, ki vodijo to gibanje, so si izbrali najneugodnejši čas za stavko, kar bodo seveda morali čutiti delavci.

Prazni ameriški zavoji.—V Ljubljano so dospel nedavno ameriški darovi v zavojih, med njimi je mnogo skoro popolnoma praznih. Potovali so skozi Italijo. Kakor se vidi, prakticirajo tudi v Italiji na podoben način, kot pri ljubljanski glavni pošti.

Novi bombni atentat v Gorici.—Fašisti so si očitno postavili za nalogo zavladati potom terorja nad vsem javnim življenjem. V teku enega meseca imamo že tretji atentat z bombami, izvršen od strani te ultrapatriotične organizacije. V nedeljo, 12. dec., se je tržaški republičanski športni klub "Edera" podal v Gorico, da praznuje nekega padlega republikana v Podgorici. Tam so imeli govor, na kar so se republikani, spremljani od godbe, podali v Gorico, kjer se je v društvenih pro-

storih njihovih goriških tovarišev vršil sprejem. Okoli 1. ure popoldne so prišli pred dom fašisti, ki so od republikanov zahtevali, da snamejo republičansko zastavo, ki je visela raz balkon. Republikani se niso udali in so potem šli na športno igrišče; proti večeru pa na postajo, da se odpeljejo v Trst. Tu jim je godba zaigrala še republičansko himno. Kar naenkrat se začuje detonacija, vpitje, stoki, panika. Fašisti so bili vrgli med množico dve bombi, od katerih se ena k sreči ni razpočila. Ranjenih je bilo nič manj kot trideset oseb, nekaj, med njimi en karabinier, težko. Goriško prebivalstvo, ki je, kakor znano, zelo spodobno in mirno, splošno z ogorčenjem obsoja dejanja laških nacionalistov, ki zastrupljajo celo javno življenje.

Napredek slovenskega šolstva po preobratu.—V zadnjih dveh letih smo dobili v Sloveniji 50 novih ljudskih šol, 300 osnovnih šol pa se je razširilo. Poprej smo imeli le dve meščanski šoli, a še od teh je bila ena (v Krškem) pravzaprav nemška, druga pa je pripadla Italijanom (Postojna). Danes pa imamo 21 slovenskih meščanskih šol, a več se jih še ustanovi (Sevnica, Slov. Bistrica itd.) Srednje šole so po številu popolne. Vrhunec pa smo dosegli glede visokih šol, ker smo dobili popolno univerzo, trgovsko akademijo, konzervatorij. Seve so tudi stroški za šolstvo ogromni. V državnem proračunu znašajo stroški za šolstvo v celi državi 634 milijonov kron, od teh odpade na Slovenijo 76 milijonov, to je sorazmerno največ. Bosna in Hercegovina ima dosi več prebivalcev kakor Slovenija, a za šolstvo dobi le 41 milijonov kron. Povprečni izdatki za prosveto znašajo za celo državo na osebo 116 K, a v Slove-

niji pride na osebo 160 K, na Hrvaškem 110 K, v Srbiji 125 K, v Bosni in Hercegovini pa samo 50 K.

Nenavadna nesreča.—Dne 9. decembra so se igrali otroci g. Heybala v Kamniku coprnije; 7 letna Erna Heybalova je dala srebrno krono v usta, hoteč jo zacoprati, da izgine, pa ji je krona zašla v požiralnik. Prepeljali so jo v ljubljansko deželno bolnico.

Umrl je 11. decembra v Krškem g. Jernej Ravnikar, nadučitelj v pokolu in bivši deželni poslanec. Bolehal je dolgo vrsto let. Pokoj njegovi duši!

Izvoz živeža iz Jugoslavije v Mažarsko.—Iz Budimpešte poročajo, da je jugoslovanska vlada dovolila izvoz živčnih potrebščin v Mažarsko, in sicer: pšenice, rži, koruze, konj, ovac in volov; iz Mažarske pa bomo dobili ovčjo volno, blago in preproge.

Smola.—Posebno smolo je imel Štefan Turnšek, ki je bil v preiskovalnem zaporu radi suma tatvine. Gostilničarju Koširju je bila iz spalne sobe ukradena obleka v vrednosti 3000 kron in ker je bil slučajno tisti dan tam Turnšek, je šel sum na njega. V preiskavi se je pa pokazalo, da je Turnšek poštenjak, da pa je neznan izumoviti tudi njemu ukradel delavsko obleko. Proti

Turnšku se je preiskava ustavila in zdaj iščejo pravega krivca.

PREJELI SMO KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA

ZA L. 1921.

Naročnikom smo jih te dni razposlali.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj oglasi, dokler jih je še kaj v zalogi. Cena \$2.20.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Novi Severov Almanah za leto 1921 je izšel. Dobite ga pri svojem lekarju. Ne stane nič. Če ga ne dobite, nam pišite in priložite za 2c poštno znamko.

Varujte svoje otroke

pred vznemirjajočim zmrakom kašlja s tem, da imate v hiši vedno

SEVERA'S Cough Balsam

(preje Severov Balsam za pljuča). Povzroči hlastno odpičje, dela dihanje lažje in naravno in prepreči razvoj komplikacij. V dveh mērah, 25c in 50c.

Navadni kašelj, ki ni takoj ustavljen, lahko povzroči resne bolezni, toda

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

(Severovi Tableti proti prehladu in gripi) so zanesljivi za odpičje pri prehladu v kratkem času, odvajajo resne posledice in preprečijo gripo ali influenco. Po vseh lekarnah. Cena 30c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

ODHOD PARNIKOV.

NEW YORK—TRST

18. jan. Pannonia
26. jan. Belvedere
29. jan. Argentina
1. febr. Italia
9. febr. President Wilson
15. febr. San Giusto
16. marca Columbia
19. marca Argentina
26. marca President Wilson
2. aprila Belvedere

NEW YORK—HAVRE

18. jan. La Touraine
20. jan. La France
29. jan. La Savoie
5. febr. La Lorraine
15. febr. Chicago
16. febr. Leopoldina
17. febr. La France
26. febr. La Savoie
8. marca Aochambeau
15. marca La Nouraine
17. marca La France
19. marca Chicago
26. marca La Savoie
4. aprila La Lorraine
12. aprila Rochambeau

NEW YORK—CHERBURG, Francija

20. jan. Imperator
22. jan. Saxonia
3. febr. Aquitania
8. febr. Albania
17. febr. Imperator
26. febr. Aquitania
1. marca Saxonia
15. marca Albania
22. marca Aquitania
7. aprila Mauretania

Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 Ninth Ave. -:- New York City.

BENJ. BASKERVILLE, D.D.S.

Zobozdravnik

Se priporoča vsem Jugoslovonom.

Njegov urad je na:

2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)

Phone: Canal 5426.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kdaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakoniti agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjamo slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdeluje vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ZELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

POZOR.

POZOR.

Stoj in čitaj!

VSA NAŠA BOGATA ZALOGA JE NA-
PRODAJ ZA POLOVIČNO CENO!

Posebno smo znižali cene moškim, ženskim in otroškim opravam, kakor tudi najfinejšim črevljem.

Ne zamudite lepe prilike!

Poslužite se te kupčijske prilike, ker je to izvanredna prilika za varčne ljudi!

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Tako se je boljalo pri Kosu gospodarstvo, pri Kocjanu pa, ki ni hotel umreti, slabšalo. Zakaj kot producent ni bil Kocjan za nobeno rabo, konsument pa dober. Iz tega nasprotja pa so nastali doma prepripi, ki so ovirali delo in grenili življenje ženi in otrokom. Žena se sicer ni bala domačih bojev; otrokom pa je bilo silno hudo, kadar so se vlekli za mater proti očetu. Najstarejša dva sina sta se tudi kmalu naveličala domačih težav in brezuspešnega dela. Šla sta služiti in pobegnili v Ameriko, kakor hitro sta si bila prislužila potnino. Tudi starejša hči Lojza, materina ljubljanka, ni hotela ostati doma. Dobila je službo v mestu, pisala parkrat materi, poslala par goldinarjev; potem je bil konec. Ne od Lojze, ne iz Amerike ni bilo nobenega pisanja, nobenega poročila več.

"Andrej", je dejal Kocjan krmarju, ki si je držal novine, "ti bereš novice iz Amerike, kdaj da je katerega zasulo ali ubilo ali polomilo; drugega se tako nič ne sliši o naših ljudeh. Pazi, kdaj da bo kateri naših dveh na vrsti, da mi boš povedal. Da bom za eno mašo, da si ne pošiljata denarja nič, ki bi ga jaz potreboval".

Ostala sta doma še Franca in najmlajši sin Janez; hčerka, rahločutna dušica, ki je samo molila, kadar je prišlo staršema kaj navzkriž, sicer pa vse odpuščala, vse trpela in živela bolj na onem svetu nego na tem, in Janez, trmast fant, ki je hudo gledal in malo govoril; a kadar je izpregovoril, je vsekal beseda v živo, in kadar je pogledal izpod mračnega čela, je povsod očel Kocjan oči, pokimal in šel. Janez je stal zvesto materi na strani, kadar se je prepirala z očetom ali s sosedo, Franca pa je samo tolažila in mirila na vse strani, češ da naj se nikar ne vlečejo tolikanj za posvetno blago, ko je življenje tako kratko in prava naša domovina oni svet.

"Ti pojdi molit!" je je zavračala mati. "Jaz pa sem gospodinja in meni je Bog naložil dolžnost držati hišo pokoncu in skrbeti, da ne boste otroci beračili po svetu. Krivico, ki se godi meni, jaz lahko odpuštim in prenesem; tistih pa, ki se gode hiši in vam, ne bom prenašala".

"Ta ženska je tako huda", so dejali sosede, "da še otroci ne prestopajo pri njej".

In res je premišljeval tudi Janez, ali naj bi šel za bratoma v Ameriko ali v druge kraje, kjer bi si kaj prislužil. Toda zadrževala ga je mati, češ da je dom izgubljen, če odide še on, in da bo ona pregovorila očeta, da prepiše nanj domačijo.

Preden pa se ji je to posrečilo, so vzeli sina v vojake in mati je ostala sama s hčerjo in se trudila in ubijala, dokler ni oslabela in onemogla popolnoma. Kocjan je kmalu, da mora že tako biti božja volja in da se ne da nič opraviti. Mati pa je silno želela še enkrat videti svoje otroke. Toda sinovi so bili predaleč, dva onostran morja, eden na Tirolskem Bog ve kje.

"Da bi le Lojzo še videla, preden se ločim!" je vzdihovala in čakala nestrpnosti od dne do dne. Da bi jo zagledala prva, si je dala pomakniti posteljo k oknu in gledala po cesti, proti dolini, odkoder bi imela priti vsak čas.

V takem pričakovanju je prišel zadnji večer njenega življenja, so-paren večer, poln goste teme, v kateri se je bližala nevihta. Po šipah so padale težke kaplje, zdajpadaj je razsvetlil blisk vso siromašno sobo in okna so zadrhtela pod gromom. In enkrat, ko se je zabliškalo, je zajela bolnica, da vidi Lojzo zunaj, ki gleda skozi okno in drži otroka v naročju. Franco, ki je molila ob postelji, je stresla slutnja, da se bliža zadnja ura, mož, ki je dremal na klopi, je menil, da blede reva; žena pa je strmela v okno, se sklanjala v postelji in trdila, da vidi svojo hčer, in se jezila, zakaj da je ne gre ne mož, ne Franca poklicati.

"In otroka ima, otroka ima", je mrmrala. "Bog ve, kaj to pomeni. Ali se je omožila? In jaz nič ne vem. Oh, pojdita no ponjo!" Toda Franco je bilo strah grmenja in še bolj, ker je govorila mati tako čud-

no; mož pa si je mislil, da bi Lojza ne ostajala zunaj na dežju, če bi bila res prišla; prav pa bi bilo, če bi prišla in prinesla kaj denarja, ki ga je on zelo potreben.

Še tisto noč je umrla žena in par Medgorcev je celo videlo smrt, v črn plašč zavito, ki jo je odnesla kakor otroka v naročju.

Kocjan se je vdal v svojo usodo in brskal po skrivnih kotih svoje hiše, če bi se dobil še kje kak denar. Toda iskanje je bilo brez uspeha; zakaj rajnica je bila izročila zadnje krajcarje hčeri Franci z naročilom, da jih ne sme dati očetu. S tem naročilom pa je spravila dobro dušo samo v veliko stisko. Ko je namreč začel povpraševati oče, ali res nobenega denarja ni zapustila mati, si hčerka ni upala tajiti. Oče je spravil denar, češ da je vse tako slutil, in pohvalil Franco, da je pridna.

Kocjanova hiša pa je lezla na kup, počasi in nevzdržno; majhna posestva se namreč tiho, nevidno sesedajo, velika zgrme nanagroma, kadar je udar nesreča, kakor izpodje da bolezen slabotne ljudi polagoma, krepke trešču namah ob tla.

Kosovka si je bila medtem precej opomogla, in ker so ji doraščali otroci, je premišljevala, kako bi jih preskrbela. Svoji hčeri Meti je bila že izbrala ženina, Kocjanovega Janeza, ki je bil še pri vojaki. Seveda bi moral Kocjan prepisati posestvo nanj, kakor ga je že nagnjala njegova rajna žena. "Zdaj pa je to moja skrb", je dejala Kosovka hčeri, ki je bila zadovoljna z načrtom in se le bala, da ne bo morda zadovoljen Janez.

Kocjan pa, ki ni še poznal tega načrta, je premišljeval in se čutil, zakaj da tako pogosto prihaja v hišo soseda Kosovka in zakaj da ga tako ljubeznivo tolaži v njegovi za-

losti. Dozdevalo se mu je pač, da je nekako razume, toda poguma ni imel; ko mu je pa zopet nekoč govorila na srce, se je osrčil, jo prijel za roko in pokimal, da če je ona takšne volje, bi pa tudi on jenjal žalovati po rajnici. "Se vedno mi je žal za njo", je dejal, "ker je bila res dobra žena, ti boš pa nemara še boljša".

"Kaj midva, ki sva stara!" ga je pomirila žena. "Otroci so zdaj na vrsti, otroci, tvoji in moji".

"To sem si precej mislil", se je popraskal Kocjan za ušesom. Kosovka pa mu je opisovala prijetno, brezskrbno življenje, kadar bo gospodaril Janez in gospodinja polhlevna dobra ženica.

"Ki bo tudi skrivala denar pred menoj", je pokimal Kocjan.

To so bili prvi napadi na Kocjanovo samostanost; odbijal jih je uspešno z zaspano neodločnostjo, kakor je proti topovom boljše bramba mehka prst nego kamenito zidovanje. Zahrbni naklepi pa so se kovali naprej in zalezovanje se je šele pričelo. Kocjan je dobival kolone, bob, odpustke z božjih potov; vsak dan ga je srečala Kosova vdova, ga pozdravila, zapletla v razgovor in celo vprašala za kakšen svet; da, ko je imel nekoč Kocjan toliko dela, da se mu je komaj umaknil v senco, sta prišli tiho Kosovka in hčerka Meta in pomagali Franci, da si je mislil Kocjan, ko se je bil predramil in si mel oči, kako bi bilo lepo, če bi imel takšno gospodinjstvo. Da bi ji povedal kaj duhovitega, je dejal, da naj pusti Meto kar pri njih.

"Prav rada", je poprijela Kosovka in začela govoriti tako zanosito in prepričevalno, da ji je Franca go-fantu, ako ga ne noče vzeti.

takoj pritegnila. Kocjan, ki se je hitro pokesal svojih nepotrebnih besed, se je obotavljal in ustavljal in branil na dve strani; a preden se je prav zavedel, je prikimal in obljubil, da bo prepisal dom na Janeza.

"In Meta bo gospodinja, nobena druga", je dejala Franca in se ozrla, kje da je tovarišica. Toda ta si je bila takoj, ko se je vnel zanimivi razgovor, potegnila ruto na oči in zbežala.

Za izpolnitev obljube pa se Kocjanu ni toliko mudilo, kolikor Kosovini. Odložiti, kar se da odložiti, to mu je bilo po mnogih izkušnjah potrjeno pravilo, ki se ga je zvesto držal odnekad, in le prenatlagiti se ne, si je prigovarjal, ko nihče ne ve, kako se bodo zasukale razmere. Kadar je govoril s Kosovko, je bil z njo enih misli in epih besedi, da bo Meta Janezova gospodinja, on pa bo živel prijetno in brez skrbi; kadar je bil pa sam, se je veselil natihem, da se ni še zagovoril, da ni še postavil nobenega roka. Zavlačevati in odlašati in nepotrpežljive ljudi jeziti ni znal nihče tako v Medgorju, in hudo se je morala premagovati Kosovka, da je krotila nejevoljo. Tako ji je bilo pri srcu kakor človeku, ki se ne more izvleči iz vode, ker se mu vdaja pod rokami mehka zemlja in pesek.

Tako so tekli v pritajeni borbi dnevi in tedni. Ko pa je začelo pisano listje z dreves posipati vlažna pota, se je vrnil Janez z lesenim kovčgom v roki domov, nenapovedan in nepričakovan.

(Dalje prihodnjič.)

Včasih naredi dekle veliko uslugo fantu, ako ga ne noče vzeti.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljši in najhitrejši. Sedaj ko je neznoša draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam
J. ADAMS,
1845 W. 22nd St., Chicago.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrajše ženitovniške slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

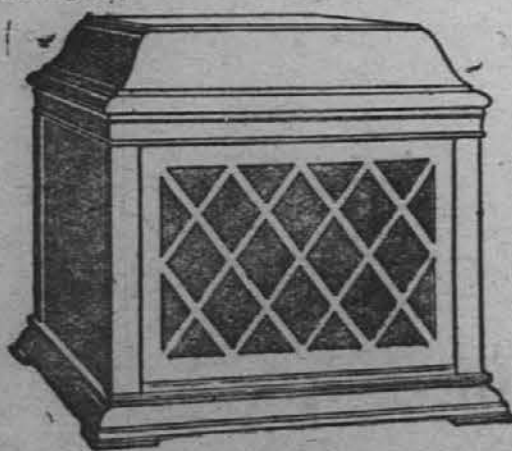
RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinejše Edisonove gramofone.

Prodajamo raznovrstno zlatnino. Kar prodamo za zlato, ostane zlato.

Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure.

Prodajamo tudi raznovrstna očala. Če ne vidite dobro ali če Vas radi utruje nos živcev boli glava, pridite k nam in mi Vam bomo dali očala ki Vam bojo pomagala.

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing.
Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. Chicago, Ill.
PHONE: CANAL 5838.

"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, križu in nogah, če Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter če Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolezni, tedaj pridite k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

MOJE ZDRAVILO

se je izkazalo uspešno in zanesljivo!

Poskusite in prepričajte se!

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevede.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabilite vedno štev. Canal 5889."

